

Gezegend nieuwjaar

Zondag 5 januari 2025, Christus Triumfatorkerk

Voorganger ds. Jaap van den Akker

Lezingen: Numeri 6: 22-27 en Lucas 2: 21

KOMEN

- Welkom
- Aanvangslied 'God heeft het eerst woord' (Lied 513)
- Moment van Stilte
- Begroeting en bemoediging
- Psalm van de Zondag: Psalm 8b
- Kyriegebed
- Glorialied: 'Eer zij God in onze dagen' (Lied 487: 1 en 3)

WOORD

- Met de kinderen
 - Gebed*
 - Gesprek*
 - Lied: 'Een nieuwe dag, een nieuw begin' (Zitten of Opstaan II, 24)*
- Schriftlezing: Numeri 6: 22-27
- Lied: 'Zegen ons al goede' (Lied 415: 1 en 2)
- Schriftlezing: Lucas 2: 21
- Lied: 'Zegen ons al goede' (Lied 415: 3)
- Preek

Voor deze eerste zondag in het nieuwe jaar heb ik de lezing gekozen uit het oecumenische leesrooster voor 1 januari. En in het Bijbelse leesrooster heeft die datum niets met een nieuw jaar te maken. 1 januari is in de kerk vooral de achtste dag na de geboorte van Jezus. De achtste dag na 25 december. De eerste dag in het kerkelijke jaar was de eerste adventszondag op 1 december, u weet wel de eerste zondag na de laatste zondag van het kerkelijke jaar.

Vandaag lezen we die ene zin uit Lucas 2, direct na het kerstverhaal: "Toen er acht dagen verstreken waren en hij besneden zou worden, kreeg hij de naam Jezus, die de engel had genoemd nog voordat hij in de schoot van zijn moeder was ontvangen."

Op de achtste dag wordt een Bijbels feest afgesloten. Dus op 1 januari sluit de kerk het hoogfeest van Kerst af. Al blijft de kleur hier in de kerk nog even wit, want direct na kerst vieren we het feest van de Epifanie, de verschijning van Jezus.

De achtste dag in de bijbel is de dag waarop een jongetje wordt besneden. En in het Nieuwe Testament wordt op diezelfde achtste dag ook de naam van het kind bekend gemaakt.

Zo ook bij Jezus. Natuurlijk ook bij Jezus. Jezus is vóór alles een joods jongetje. En Jezus gaat in alles de weg van alle joodse jongetjes.

De Thora (Leviticus 12: 3) schrijft voor dat pasgeboren jongens op de achtste dag moeten worden besneden. En Jozef en Maria leven volgens de Thora. En Jezus zal het in dat spoor volgen. Lucas benadrukt dat Jezus' familie in volstreekte gehoorzaamheid aan God handelt. Lucas vertelt zijn verhaal over Jezus op zo'n manier dat alle aandacht valt op Gods plan en op de mensen die handelen en leven volgens dat plan. En dus moet ook dit gebeuren, op deze dag.

De achtste dag. De dag volgend op de zevende – het getal van de volheid – is symbolisch voor nieuw begin. Op de achtste dag vindt Gods nieuwe schepping plaats. Hier bij deze naamgeving van Jezus, en ooit als er een nieuwe hemel en een nieuwe aarde komt.

En zo is die achtste dag dus goed gekozen als eerste dag dan van het nieuwe jaar. Want zo vieren ook wij een nieuw begin. Op deze eerste achtste dag vindt een nieuwe schepping van God plaats. En hoe ziet die nieuwe schepping er dan uit? Hoe ziet een nieuw begin, een nieuwe start in de bijbel eruit?

Dat vertelt de naam van dat bijzondere kind:

Jezus – *Jehoshua* – het is Aramees voor *God redt*. Een naam in de bijbel vertelt je identiteit. Het schrijft een programma voor je leven.

Abraham betekent *Vader van alle volken* en dat werd hij.

Samuël betekent *God hoort*. En Samuël liet zien hoe God er nog steeds was voor het volk van Israël en dat hij de mensen hoorde en naar ze luisterden.

Johannes betekent *God is genadig*. En Johannes was de wegbereider van Gods genade die met de geboorte van Jezus zichtbaar wordt.

En Gods naam zelf *JHWH* – ik zal er zijn – ik ben er voor je – vertelt wie God is. De liefdevolle *Aanwezige*.

En nu wordt het naam van dit kind over hem uitgeroepen: *Jehoshua: God redt*. En die naam wordt het programma van het leven van Jezus. Hij leeft voor h^oe God redt. En hij redt namens God. Dat is zijn missie. Zijn identiteit. Deze naam zegent, geneest, verlost. In de naam van Jezus gaat Gods hele wezen schuil. Zo roepen wij die naam *Jehoshua*, *God redt*, uit over een nieuw jaar. Als belijdenis dat God in ons hele wezen schuil gaat. Als verwachting dat we Gods aanwezigheid mogen ervaren ook dit komende jaar. Als belofte ook. Dat God er is. Dat God redt. Dat God ons draagt.

Hetzelfde gebeurt in Numeri 6. Ook daar wordt Gods naam over het volk uitgesproken. Gods naam wordt letterlijk op de Israëlieten gelegd.

Zij moeten Mijn naam op de Israëlieten leggen. Ik zelf zegen hen. Dat is wat God tegen Mozes zegt. Er wordt dus onderscheid gemaakt tussen het uitspreken van Gods naam en de zegen zelf. De priesters leggen de heilige naam van God - *Ik zal er zijn* - op het volk, maar het zegenen zelf is voorbehouden aan God.

Toch is de Bijbel ruimhartiger met zegenen dan het in deze woorden uit Numeri lijkt. Al vanaf het begin van de Bijbel wordt er gezegend. In eerste instantie door God zelf. Je hoort hem in het verhaal van de schepping zeggen: wees gezegend, word vruchtbaar en wees talrijk. En tegen Abraham: ik zal je zegenen, ik zal je aanzien geven.

Zegenen heeft in de Bijbel blijkbaar te maken met de voortgang van het leven en met welzijn. En niet om daar zelf beter van te worden, want – zo zegt God ook tegen Abraham – *brón* van zegen zul je zijn. Er moet dus blijkbaar ook iets uitgaan van de gezegende mens.

Maar ook door mensen wordt gezegend: ouders zegenen kinderen, vaak op bijzondere momenten. Denk maar aan het verhaal van Jacob en Ezaü en de gestolen zegen van hun vader Izaäk.

Wie goed in de Bijbel kijkt, ontdekt: mensen zegenen elkaar op kleine en grote kruispunten van het leven.

Aartsvaders zegenen hun kinderen.

Jacob wordt gezegend aan de Jabbok als hij aan zijn leven als aartsvader begint.

Jacob en Ezaü zegen elkaar als ze zich met elkaar verzoend hebben.

Als Samuël de koningen zalft dan zegent hij ze.

Zegenen dat is Gods naam over iemand uitspreken. Gods naam: dat is: ik zal er zijn voor jou.

En die zegen zelf zit vol symboliek:

Moge de HEER u zegenen en u beschermen,

moge de HEER het licht van zijn gelaat over u doen schijnen en u genadig zijn,

moge de HEER u zijn gelaat toewenden en u vrede geven.

In het Hebreeuws staan er in de eerste zin drie woorden, in de tweede vijf en in de laatste zeven.

Een opbouwende reeks.

Drie keer staat de Naam van God: JHWH (HEER) in de zegen, drie maal is scheepsrecht. De zegen werkt naar een climax toe, en die climax is shalom - vrede. – en geve U vrede – Iemand zegenen is ten diepste iemand vrede toewensen. Vrede met zichzelf, vrede in zijn familie, in zijn omgeving, in zijn land. De vrede van Heer. De Heer zal ons behoeden, de Heer zal ons genadig zijn, en dat bij elkaar zal ons de vrede van de Heer geven.

Als wij iemand vandaag een gezegend nieuw jaar wensen, dan wensen we hem of haar vrede toe. Vrede – ten diepste is dat het hoogste wat je kunt bereiken. Hoe je leven verloopt, ook het komende jaar, dat weet niemand, maar dat je de kracht vindt om je staande te houden – dat wensen we elkaar toe. Dat je vrede mag hebben met jezelf en je omgeving – wat er ook gebeurt.

In de zegen wens je iemand Gods nabijheid.

“*Adieu*,” zeggen de Fransen tegen elkaar – ga met God.

Goodbye het is een verkorting van: *God be with you*.

Wensen wij elkaar nog Gods nabijheid? Of zijn we daar wat verlegen mee geworden?

Vroeger zeiden mensen deze eerste dagen van het nieuwe jaar tegen elkaar: Ik wens jou veel heil en zegen. De meeste mensen zijn niet meer zo scheutig met zulke zegenwoorden, alsof we ons daar ongemakkelijk bij voelen. Best jammer eigenlijk.

Want wat doe je, eigenlijk als een ander zegent aan het begin van het jaar?

Je brengt de mens die je zegent in de tegenwoordigheid van God. Door een mens te zegenen, beveel je haar aan in de hoede van de Eeuwige. En dat lijkt me het belangrijkste wat je voor elkaar kunt doen. Zegen is niet gewoon maar wensen dat het je goed gaat op je weg door het leven. Zegenen is iemand onder de aandacht van God brengen. Opdat God met die mens mee zal gaan. Opdat God zijn hand zal uitstrekken naar die persoon, een hand boven het leven van deze mens, een hand onder het leven van deze mens.

Dat is geen garantie dat het leven op rolletjes gaat, daar gaat zegenen niet over. Zo kan het soms lijken in de woorden die we elkaar deze dagen toewensen. Alle goeds, of een gezond en gelukkig Nieuw jaar. Dat is niet in onze hand. Maar elkaar Gods nabijheid wensen dat kunnen we wel.

Dus: ik wens u veel: *heil en zegen voor 2025*. Want daarmee zet je de ander in het licht van God.

Het licht van God, dat hoorbaar is in de woorden uit Numeri, als er staat: Moge de Heer het licht van zijn gelaat over je doen schijnen En dat uitloopt op de bede: Moge de Heer je vrede geven.

Wat er ook komen gaat. Ontvang licht en vrede van God. Wat is er mooier dan zo een jaar beginnen? En daarom: heil en zegen voor u allen over 2025.

Weet dat u onder de aandacht van God wordt en bent gebracht.

Amen

- Muzikaal intermezzo

ANTWOORD

- Lied: ‘Uit uw verborgenheid’ (Lied 500: 1, 3 en 5)
- Dankgebed, voorbeden, stil gebed, Onze Vader
- Collecte

GAAN

- Slotlied: ‘Ga met God en hij zal bij je zijn’ (Lied 416)
- Zegen